

Kunnanhallitus	§ 290	20.10.2022
Kunnanhallitus	§ 328	28.11.2022
Valtuusto	§ 79	19.12.2022

VUODEN 2023 TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2024-2026

262/2.20.200/2022

Khall 20.10.2022 § 290

Kunnanjohtaja Jussi Rämet (p. 044-4970001) ja talousjohtaja Riitta Vähäkuopus (044-4970015):

Kunnanhallituksen kokoukseen on valmisteltu talousarvion käyttötalouden kokonaisuuden koonti. Toimialojen lautakunnat ovat käsitelleet talousarvioesitykset viikolla 41. Talousarvioasiakirjaan ei ole sisällytetty toimialojen esittämiä investointitarpeita.

Talousarvioasiakirjaan ei ole otettu ensimmäisen kierroksen osalta huomioon vyörytyksiä. Talousarvion valmistelu etenee siten, että

- viikolla 42-43 ta-esitys 2023 ja investointiesityksiä aletaan käydä toimialoittain läpi kunnanjohtajan, talousjohtajan ja henkilöstöpäällikön johdolla
- veroprosentit hyväksytään valtuustossa 31.10.2022
- viikolla 45 ta-esitys ja investoinnit lautakuntien käsittelyyn
- viikolla 48 kunnanhallituksen käsittely ja esityksen tekeminen valtuustolle
- viikolla 49 järjestetään valtuustoseminaari (tarvittaessa)
- viikolla 51 valtuuston hyväksymiskäsittely.

Talousarvioluonnosta käsitellään YTY-ryhmässä valmistelun edetessä.

Talousarvion käyttötalouden kokonaisuuden koonti toimitetaan kokoukseen.

KJ:N ESITYS: Kunnanhallitus merkitsee kokouksessa toimialueiden esitykset tiedoksi sekä valtuuttaa kunnanjohtajan yhdessä toimialajohtajien sekä talousjohtajan ja henkilöstöpäällikön kanssa valmistelevaan talousarvion vuodelle 2023 siten, että tulos vastaa kuntastrategian 2022-2025 ja talouden tasapainottamisohjelman 2022-2025 tavoitteisiin.

KÄSITTELY: Talousjohtaja Riitta Vähäkuopus selosti asiaa kunnanhallitukselle ennen päätöksentekoa.

PÄÄTÖS: Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan esityksen.

Khall 28.11.2022 § 328

Kunnanhallituksen 20.10.2022 § 290 päätöksen mukaisesti kunnanjohtaja, talousjohtaja ja henkilöstöpäällikkö ovat käyneet toimialojen kanssa tarvittavat neuvottelut talousarviosta vuodelle 2023. Toimialojen esittämiä määrärahoja on käyty läpi ja tarkennettu siten, että talousarvioesityksessä on otettu huomioon toimialoittain hyvinvointialueuudistuksesta johtuvat muutokset ja toimialakohtainen raami on tarkennettu syksyllä käyttötalouden osalta oikeaan tasoon toiminnassa ja organisaatiossa tapahtuvat muutokset huomioiden. Talousarviossa on otettu huomioon kuntastrategia 2022–2025. Esitykseen sisältyvät päivitetty talouden tasapainotustoimenpiteet talousarviovuodelle ja suunnitteluvuosille. Talousarvion toisessa vaiheessa (syksyllä 2022) koottiin yhteen toimialojen esitykset ja tarkennettiin koko kunnan tilannetta. Tässä yhteydessä tarkennettiin lautakuntien esitysten perusteella kunnan talousarviota ja investointiohjelmaa vuodelle 2023 ja vuosille 2024-2026. Valtuusto on 31.10.2022 hyväksynyt tuloveroprosentin §:ssä 64 sekä kiinteistöveroprosentit §:ssä 65. Tuloveroprosentin muutos on otettu huomioon talousarvioesityksessä.

Talousarvio 2023 on laadittu Kuntaliiton talousarvion laadintaohjeiden mukaisesti. Talousarvioon on valmisteltu konsernitavoitteet, talouden tasapainotus ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026 (tuloslaskelma ja rahoituslaskelma). Talousarvion laadinnan yhteydessä on päivitetty myös vyörytyserät (laskennalliset erät).

Kunnanjohtajan talousarvioesityksen vuosikate vuodelle 2023 on 5.425.766 euroa. Poistot ovat talousarviovuodelle 2023 yhteensä 4.029.986 euroa eli vuosikate on poistoja suurempi. Talousarvioesityksen 2023 ylijäämä on 1.395.780 euroa.

Talousarvion ja taloussuunnitelman laadinnassa on merkittäviä epävarmuuksia, koska kuntien tehtävät ja velvoitteet muuttuvat merkittävästi vuosina 2023 (hyvinvointialueuudistus ja lomituksen muutos) ja 2025 (TE-palvelujen siirto kunnille). Näistä aiheutuu valmisteluja ja varautumista myös Muhoksen kunnan organisaatioon, toimintaan ja talouteen tulevina vuosina. Suunnitteluvuosille 2024-2026 verotulojen ja valtionosuuksien arvioinnissa on käytetty valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton arviolaskelmia, jotka muuttuvat vielä uudistuksen valmistelun muutosten edetessä. Tuloveroprosenttina on käytetty 9,36 % (22,00 % - 12,64 %) vuosille 2023-2026.

Muhoksen kunnan talouden tasapainotustoimenpiteet on otettava huomioon talouden suunnittelussa ja päätöksenteossa vuosittain sitovan talousarvion valmistelun yhteydessä vuoteen 2025 saakka.

Tiukka kuntatalous näkyy investoinneissa. Eräitä suunniteltuja investointeja on pienennetty ja/tai siirretty myöhempään ajankohtaan. Talousarviovuoden 2023 bruttoinvestoinnit ovat 5,3 M€. Investoinnit (netto) ajanjaksolla 2023-2024 ovat

yhteensä 14,8 M€.

Investointien nettomäärä, talousarviovuoden vuosikate ja aikaisempien vuosien pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten lainojen lyhennykset aiheuttavat sen, että Muhoksen kunnan velkamäärä kasvaa myös talousarviovuonna 2023. Suunnittelukaudella kunnan lainakanta kasvaa noin 6 M€, koska huomattava osa lainanlyhennyksistä on katettava lainarahoituksella.

YTY-ryhmä on käsitellyt talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2024-2026 kokouksessaan 28.11.2022 yhteistoimintalain edellyttämällä tavalla. Talousarviota 2023 ja taloussuunnitelmaa 2024-2026 käsitellään valtuustoseminaarissa 8.12.2022.

KJ:N ESITYS: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle hyväksyttäväksi talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2026.

KÄSITTELY: Kokouksessa kunnanhallitukselle asiaa esittelemässä olivat

- konsernipalvelut: kunnanjohtaja Jussi Rämet ja talousjohtaja Riitta Vähäkuopus
- hyvinvointipalvelut: toimialajohtaja Juha Valta sekä
- tekniset palvelut: toimialajohtaja Mikko Kari.

Esittelyjen ja asiasta käydyn keskustelun jälkeen kunnanjohtaja täydensi päätösesitystään: Lisäksi kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään talousarvioasiakirjaan teknisiä korjauksia.

PÄÄTÖS: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle hyväksyttäväksi talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2026. Lisäksi kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään talousarvioasiakirjaan teknisiä korjauksia.

Valtuusto 19.12.2022 § 79

Kunnanhallitus esittää valtuustolle hyväksyttäväksi talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2026.

KÄSITTELY: Keskustan valtuustoryhmän puheenjohtaja Aimo Manelius esitti ryhmän nimissä neuvottelutaukoa. Valtuusto myönsi tauon ja valtuuston kokous keskeytettiin tauon ajaksi - tauko klo 15.10-15.27.

Merkittiin pöytäkirjaan, että valtuuston jäsen Tapani Ervasti poistui kokouksesta tauon aikana.

Kokouksen jatkuessa puheenjohtaja ilmoitti, että aluksi kuullaan kunnanjohtajan ja talousjohtajan selostukset sekä näiden jälkeen teknisen johtajan selostus investoinneista.

Kunnanjohtaja Jussi Rämet ja talousjohtaja Riitta Vähäkuopus selostivat asiaa valtuustolle. .

Merkittiin pöytäkirjaan, että valtuuston kokous keskeytettiin tauon ajaksi - tauko klo 16.19-16.36.

Tauon alkaessa kokouksesta poistuivat henkilöstöpäällikkö Outi Udelius ja valtuuston jäsen Jaana Pohjola-Malmberg.

Kokouksen jatkuessa tekninen johtaja Mikko Kari selosti talousarvion investointiosaa valtuustolle.

Merkittiin pöytäkirjaan, että valtuuston jäsen Pertti Kukkonen poistui kokouksesta Karin selostuksen aikana klo 17.18.

Esittelypuheenvuorojen päätyttyä puheenjohtajan ilmoitti asian päätöskeskustelun alkamisesta. Puheenjohtaja totesi, että

1. asiakirja käydään läpi otsikoittain. Poikkeuksena on luku 5., joka käydään läpi toimialoittain.
2. mahdolliset muutosesitykset tulee tehdä ko. kohdan käsittelyn kohdalla ja ne tulee jättää kirjallisesti ja esityksessä on mainittava asiakirjan sivu ja kohta, mihin esitys kohdistuu

Päätöskeskustelun aikana tehtiin seuraavat muutosesitykset (esittäjä/mahdollinen kannattaja, kohta/sivu ja esitys):

Kunnanjohtajan katsaus

- ei muutosesityksiä ja puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen

Luku 1

- ei muutosesityksiä ja puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen

Luku 2

Sirkka Tihinen esitti seuraavaa:
sivu 7.

Kohta: tekniset palvelut/toimenpide:

Pois: Käytöstä poistettu kiinteistö, Mäntyraannon entinen koulu: edellyttää korvaavan liikuntasalin vuokraamista tai hankintaa.

Tilalle: valmistelu käynnissä

Pois: säästää investointimenoja (väh. 200.000 €)

Leena Tuomaala kannatti Tihisen esitystä.

Luku 3

- ei muutosesityksiä ja puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen

Luku 4

- ei muutosesityksiä ja puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen

Luku 5/5.1 Konsernipalvelut

- ei muutosesityksiä ja puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen

Luku 5/5.2 Opetus- ja kasvatustalautakunta ja hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta - sivistys- ja hyvinvointipalvelut

- ei muutosesityksiä ja puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen

Luku 5/5.3 Yhdyskuntalautakunta - tekniset palvelut

- ei muutosesityksiä ja puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen

Luku 6

- ei muutosesityksiä ja puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen

Luku 7

Esitys Jaakko Räisänen:

Sivut 71 ja 72 :

Muutosesitys: poistetaan Kirjaston muutos ja korjaus investointiohjelmasta

Sirkka Tihinen kannatti Räisäsen esitystä.

Esitys Sirkka Tihinen:

Investoinnit:

Mäntyranan liikuntasalin muutos- ja korjaustyöt

- lisätään vuoden 2023 investointeihin 170 000 € ja v. 2024

investointisuunnitelmaan 258 000 €

Hanke katetaan lainanottovaltuutta lisäämällä tai muista investoinneista säästyvillä rahoilla.

Tulot: 170 000 €

Vuoden 2023 liikuntapaikka-/Leader-avustukset

Esitys Räisänen:

Muutosesitys: poistetaan Kirjaston muutos ja korjaus Investointiohjelmasta

Leena Tuomaala kannatti Tihisen esitystä.

Luku 8

- ei muutosesityksiä ja puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen

Luku 9

- ei muutosesityksiä ja puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen

Luku 10

- ei muutosesityksiä ja puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen

Luku 11

- ei muutosesityksiä ja puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen

Liitteet

- ei muutosesityksiä ja puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen

Asian lopuksi käsiteltiin tehdyt muutosesitykset.

Tihisen esitys (Tuomaalan kannatus)

Puheenjohtaja kysyi, hyväksyykö valtuusto yksimielisesti Tihisen esityksen. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto ei ole yksimielinen asiasta ja että asiasta on äänestettävä. Äänestystavaksi puheenjohtaja esitti nimenhuutoäänestystä, joka hyväksyttiin.

Äänestysesitykseksi puheenjohtaja esitti seuraavaa:

Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Tihisen esitystä, äänestävät EI.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 18 JAA-ääntä ja 6 EI-ääntä kolmen valtuutetun ollessa poissa. Äänestystulos liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen esityksen voittaneen äänestyksen

Räisäsen esitys (Tihisen kannatus)

Puheenjohtaja kysyi, hyväksyykö valtuusto yksimielisesti Tihisen esityksen. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto ei ole yksimielinen asiassa ja että asiasta on äänestettävä. Äänestystavaksi puheenjohtaja esitti nimenhuutoäänestystä, joka hyväksyttiin.

Äänestysesitykseksi puheenjohtaja esitti seuraavaa:

Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Räisäsen esitystä, äänestävät EI.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 19 JAA-ääntä ja 3 EI-ääntä kahden valtuutetun pidättyessä äänestyksestä ja kolmen valtuutetun ollessa poissa. Äänestystulos liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen esityksen voittaneen äänestyksen.

Tihisen esitys (Tuomaalan kannatus)

Puheenjohtaja kysyi, hyväksyykö valtuusto yksimielisesti Tihisen esityksen.

Puheenjohtaja totesi, että valtuusto ei ole yksimielinen asiassa ja asiassa on äänestettävä. Äänestystavaksi puheenjohtaja esitti nimenhuutoäänestystä, joka hyväksyttiin.

Äänestysesitykseksi puheenjohtaja esitti seuraavaa:

Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Tihisen esitystä, äänestävät EI.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 21 JAA-ääntä ja 3 EI-ääntä kolmen valtuutetun ollessa poissa. Äänestystulos liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen esityksen voittaneen äänestyksen

PÄÄTÖS: Käsittelyn lopuksi puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen vuoden 2023 talousarviosta sekä taloussuunnitelmasta 2024-2026 kokouksessa todetun teknisen tarkistuksen mukaisesti (sivunumerointi).

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024-2026 on kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen arkisto II:ssa kohdassa Cc 2 (hyväksytyt talousarviot).
